Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Vanhempi hallitussihteeri Jenni Herrala

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi puolustusvoimista annetun lain 37 §:n, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 16 §:n ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 10 ja 26 §:n muuttamisesta (HE 252/2018 vp)

Hallituksen esityksen pääkohdat

Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen sotilasvirkaan voitaisiin nimittää vain henkilö, jolla ei ole sellaista toisen valtion kansalaisuutta tai muuta turvallisuusselvityslaissa tarkoitettua ulkomaansidonnaisuutta, joka voi vaarantaa:

- valtion turvallisuutta,
- yleistä turvallisuutta,
- maanpuolustusta tai
- Suomen kansainvälisiä suhteita taikka
- palvelusturvallisuutta Puolustusvoimissa tai Rajavartiolaitoksessa.

Henkilöllä ei siis saisi jatkossa olla sotilasviranhoitoa vaarantavia turvallisuusselvityslaissa tarkoitettuja ulkomaansidonnaisuuksia. Tämä säädettäisiin sotilasviran ja Maanpuolustuskorkeakoulun upseerin virkaan johtaviin opintoihin liittyvän opiskelijavalinnan yhdeksi kelpoisuusvaatimukseksi. Samaa vaadittaisiin raja- ja merivartijakoulun rajavartijan peruskurssille.

Sotilasvirkaan valittaville ja Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä raja- ja merivartiokoulussa opiskeleville tehdään jo nykyisin turvallisuusselvitykset ja ulkomaansidonnaisuuksia voidaan selvittää turvallisuusselvityksen osana. Esityksessä ehdotetuilla säännöksillä korostettaisiin, ettei vaarallisia ulkomaansidonnaisuuksia hyväksytä näissä tehtävissä.

Vastaavasti jo nykyisin puolustusvoimista annetussa laissa vaaditaan puolustusvoimien virassa palvelevalta tehtävien edellyttämää luotettavuutta, vaikka virkamieslaissa onkin asetettu viranomaiselle yleinen velvoite ottaa nimityksissä huomioon muun muassa nimitettävän luotettavuus.

Kaksoiskansalaisuus mainittaisiin pykälässä erikseen, mutta aina tehtäisiin tapauskohtainen kokonaisharkinta, jossa arvioitaisiin ulkomaansidonnaisuuksista aiheutuvaa turvallisuusriskiä.

Arvioinnissa olisi otettava huomioon esimerkiksi

- selvityksen perusteena oleva tehtävä,
- ulkomaansidonnaisuuksien luonne, kesto ja jatkuvuus

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Tietojen perusteella arvioitaisiin todennäköisyyttä sille, voiko sidonnaisuus muodostaa turvallisuusriskin esimerkiksi altistamalla henkilön epäasialliselle vaikuttamiselle tai muutoin vaarantamalla henkilön kykyä toimia luotettavasti.

Esityksellä muutettaisiin puolustusvoimista annettua lakia, Maanpuolustuskorkeakoulusta annettua lakia ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia. Rajavartiolaitosta koskevia säännöksiä muutettaisiin siis hallituksen esityksessä liitelakina.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2019 aikana.

Siirtymäsäännöksissä säädettäisiin sotilasvirkaan nimitetystä tai upseerin virkaan tai rajavartijan peruskurssille opiskelemaan valitusta, opintoja suorittavasta tai opinnot suorittaneesta. Heihin sovellettaisiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Taustaa

Puolustushallinnossa on noussut esille sellaisten henkilöiden kansalaisuuden tai muun ulkomaansidonnaisuuden merkitys, jotka tehtävissään pääsevät kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisiin tietoihin ja jotka voivat aiheuttaa vahinkoa kansalliselle turvallisuudelle. Merkitys korostuu sotilasviroissa.

Puolustusvoimille laissa säädetyistä tehtävistä johtuu, että Puolustusvoimien sotilasvirkaan nimitettävän henkilön ehdottomalle lojaalisuudelle Suomen valtiota kohtaan on asetettava erityisen korkeat vaatimukset. Etenkin Suomen sotilaalliseen puolustamiseen kuuluvat tehtävät edellyttävät lojaaliutta.

Puolustusvoimien virat ovat viraston yhteisiä virkoja, minkä vuoksi suuri osa henkilöstön tehtävistä muuttuu ilman, että henkilöitä nimitetään uusiin virkoihin.

Edellä mainitut edellytykset koskevat Rajavartiolaitoksen sotilasvirkoja.

Kaksoiskansalaisuus ja muu vastaava ulkomaansidonnaisuus asettaa haasteita turvallisuuden näkökulmasta Maanpuolustuskorkeakoulussa jo opintojen aikana, sillä opiskelijoilla on pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon. Sama koskee rajavartijan peruskurssilla opiskelevaa.

Kaksoiskansalaisen toimiessa jo sotilasvirassa turvallisuusriskien arvioinnin kannalta merkityksellistä on erityisesti se, millaisessa tehtävässä kyseinen henkilö palvelee. Henkilön edetessä sotilasuralla, hän saa tietoonsa ja käsittelee yhä enemmän sellaista turvallisuusluokiteltua tietoa, jolla on keskeistä merkitystä kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen kannalta.

Sotilaallisissa tehtävissä toimiminen voi aiheuttaa vakavia lojaliteetti- ja eturistiriitaongelmia, jos henkilöllä on vahvat siteet kahteen eri valtioon samanaikaisesti kansalaisuuksiensa vuoksi.

On valtioita, joissa lainsäädäntö voi velvoittaa kansalaisia toimimaan tietyllä tavalla kansallisen edun nimissä ulkomailla oleskellessaan riippumatta toisen valtion kansalaisuudesta. Kaksoiskansalainen voi joutua tilanteeseen, jossa hänen toisessa kotimaassaan ei hyväksytä kaksoiskansalaisuutta eikä Suomen kansalaisuuden tuomille velvoitteille ja oikeuksille anneta merkitystä. Henkilöön voidaan kohdistaa jopa rangaistusuhkia, jollei hän toimi toisen kansalaisuuden tuomien velvoitteiden mukaisesti.

Kyse on siis lopulta valtioiden välisestä ristiriidasta eikä yksittäisen henkilön luotettavuuteen liittyvästä asiasta tai sen kyseenalaistamisesta.

Euroopan unionin turvallisuussäännöissä edellytetyn ulkomaansidonnaisuuksien selvittämisen ulkopuolelle jätetään EU-kansalaisuus eli tilanteet, joissa henkilöllä on toisen jäsenmaan kansalaisuus. Tämä lähtökohta tulisi pääsääntöisesti ottaa huomioon myös harkittaessa kelpoisuutta sotilasvirkaan.

Muutoinkin on selvää, että tilanteissa, joissa henkilön toinen kansalaisuus on sellaisen valtion kansalaisuus, joka on demokraattinen oikeusvaltio, kaksoiskansalaisuudella yksistään ei vahvan pääsäännön mukaan olisi yleensä merkitystä. Merkitystä voi olla myös sillä, tunnustaako toinen valtio kaksoiskansalaisuuden vai ei ja minkälaisia sellaisia velvoitteita toisen valtion kansalaisuudesta aiheutuu, jotka voivat olla ristiriidassa selvityksen kohteen tehtävien kanssa Suomessa.

Turvallisuusselvityslain 1.1.2018 voimaan tulleen muutoksen myötä henkilön ulkomaansidonnaisuuksia koskeva selvitys voidaan osana henkilöturvallisuusselvitystä laatia henkilöstä, jota ollaan valitsemassa valtion turvallisuuden ja muiden kansallisten etujen suojan kannalta keskeisimpiin virkoihin ja tehtäviin. Ulkomaansidonnaisuudet voidaan selvittää myös henkilöistä, joita ollaan valitsemassa laissa määriteltyihin valtionhallinnon turvallisuusalan tehtäviin tähtäävään koulutukseen tai koulutukseen, jonka tarkoituksena on valmentaa henkilöitä ulkoasiainhallinnon tehtäviin.

Selvityksen kohteen on annettava turvallisuusselvityslain mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot ulkomaansidonnaisuuksistaan ja niiden muutoksista. Toimivaltainen viranomainen voi tarkastaa tietoja sen lain mukaan käytettävissä olevista rekistereistä, minkä lisäksi tietoja voidaan hankkia myös ulkomaan viranomaiselta tai kansainväliseltä toimielimeltä laissa säädetyin edellytyksin.

Suhde perustuslakiin

Esityksen suhdetta perustuslakiin on perusteltua arvioida etenkin yhdenvertaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen kannalta.

Suomen perustuslain 6 §:n 1 momentissa säädetään, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Tällä yleisellä yhdenvertaisuuslausekkeella ilmaistaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva pääperiaate. Siihen sisältyy mielivallan kielto ja vaatimus samanlaisesta kohtelusta samanlaisissa tapauksissa (HE 309/1993 vp, s. 42).

Yleinen yhdenvertaisuuslauseke kohdistuu myös lainsäätäjään. Lailla ei voida mielivaltaisesti asettaa ihmisiä tai ihmisryhmiä toisia edullisempaan tai epäedullisempaan asemaan. Lausekkeella ei kuitenkaan edellytetä kaikkien ihmisten kaikissa suhteissa samanlaista kohtelua, elleivät asiaan vaikuttavat olosuhteet ole samanlaisia. Toisaalta lainsäädännölle on ominaista, että siinä kohdellaan tietyn hyväksyttävän yhteiskunnallisen intressin vuoksi ihmisiä eri tavoin muun muassa tosiasiallisen tasa-arvon edistämiseksi (PeVL 38/2006, s. 2). Perustuslakivaliokunta onkin vakiintuneesti todennut, ettei yleisestä yhdenvertaisuusperiaatteesta johdu tiukkoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn (PeVL 2/2011 vp, s. 2, PeVL 64/2010 vp s. 2).

Perustuslain 6 §:n 2 momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Kuten ilmaisusta

”muu henkilöön liittyvä syy” ilmenee, kiellettyjen erotteluperusteiden luettelo ei ole tyhjentävä. Kansalaisuus on perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan yksi kohdassa tarkoitettu erotteluperuste (PeVL 26/2010 vp, s. 2, PeVL 13/2009 vp, s. 2, PeVL 11/2009 vp, s. 7).

Syrjintäkieltosäännöksellä ei ole kielletty kaikenlaista erontekoa ihmisten välillä, vaikka erottelu perustuisi säännöksessä nimenomaan mainittuun syyhyn. Olennaista on, voidaanko erottelu perustella perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävällä tavalla. Perustuslakivaliokunnan käytännössä on erottelun hyväksyttävyyden lisäksi kiinnitetty huomiota valitun keinon oikeasuhtaisuuteen (PeVL 23/2012 vp, s. 2, PeVL 60/2010 vp, s. 3).

Perusoikeusrajoitusten tulee olla välttämättömiä hyväksyttävän tavoitteen saavuttamiseksi ja muuten suhteellisuusvaatimuksen mukaisia. Perusoikeuden rajoitus on sallittu vain, jos tavoite ei ole saavutettavissa perusoikeuteen vähemmän puuttuvin keinoin. Rajoitus ei saa mennä pidemmälle kuin on perusteltua ottaen huomioon rajoituksen taustalla olevan intressin painavuus suhteessa rajoitettavaan oikeushyvään (PeVL 5/2009 vp, s. 3, PeVL 8/2006 vp).

Perustuslain 125 §:n 1 momentin mukaan lailla voidaan säätää, että määrättyihin julkisiin virkoihin tai tehtäviin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen. Sanonnalla ”määrätty” julkinen virka tai tehtävä on ilmaistu periaate, jonka mukaan kansalaisuusvaatimuksia tulisi asettaa vain rajoitetusti ja perustellusta syystä. (HE 1/1998 vp, s. 180). Perustuslakia säädettäessä Suomen lainsäädännössä ei ollut säädetty kaksoiskansalaisuudesta eli 125 §:n 1 momentti tarkoitti yksinomaan Suomen kansalaisuutta. Edellytys oli siis perustuslain mukainen.

Perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että kansalaisuusvaatimus voidaan säätää kelpoisuusehdoksi sellaiseen virkaan, johon kuuluu merkittävää julkisen vallan käyttämistä (mm. PeVL 38/2013 vp, PeVL 19/2005 vp ja PeVL 28/2004 vp). Julkisen vallan käytön ydinalueeseen kuuluvat esimerkiksi poliisitoimi, tuomioistuinlaitoksen lainkäyttötoiminta, ulosottotoimi ja verotus sekä viranomaisen oikeus määrätä ulkopuolisille virallisia seuraamuksia (esim. uhkasakko). Julkisen vallan alaa ei voida kuitenkaan tyhjentävästi määritellä (HE 1/1998 vp, s. 74/II).

Perustuslakivaliokunnan käytännössä merkittävää julkisen vallan käyttämistä on katsottu kuuluvan muun muassa seuraaviin virkoihin: tuomarin virka (PeVL 13/1999 vp), poliisimiehen virka (PeVL 28/2004 vp, PeVL 38/2013 vp) ja rajavartiolaitoksen virka (PeVL 19/2005 vp). Perustuslakivaliokunta on pitänyt hyväksyttävänä säätää kansalaisuusvaatimus myös poliisimiehen virkaan ja rajavartiolaitoksen virkaan koulutettaville (PeVL 28/2004 vp, PeVL 10/2005 vp). Perustuslakivaliokunta perusteli Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen upseerien tehtävään koulutettaville asetettavaksi ehdotetun kansalaisuusvaatimuksen hyväksyttävyyttä nimenomaan näiden tehtävien merkityksellisyydellä kansakunnan yleisen turvallisuuden kannalta (PeVL 31/2008 vp).

On selvää, että valtion virkojen yleisissä kelpoisuusvaatimuksissa tulee pyrkiä yhtenäisyyteen. Poikkeukset tulee rajata välttämättömään ja niiden tulee olla eri hallinnonalojen osalta yhdenmukaiset. Puolustusvoimien sotilasvirkojen osuus kaikista valtion viroista on suhteellisen vähäinen, valtion budjettitalouden virastoissa työskentelevistä noin 73 000 henkilöstä 8000 palvelee Puolustusvoimien sotilasvirassa. Rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelee noin 2500 henkilöä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Yleisperustelujen luvussa 2.1. on kuvattu muuta asiaan liittyvää lainsäädäntöä kuten turvallisuusselvityslakiin ja virkamieslakiin tehtyjä tuoreita muutoksia ulkomaansidonnaisuuksien huomioon ottamisesta. Nämä muutokset ovat olleet tarpeellisia, mutta eivät sotilasvirkojen osalta riittäviä.

Sotilasviran erityinen luonne kansallisen turvallisuuden takaajana edellyttää, että henkilö on luotettava, painostuksesta vapaa, riippumaton ja ehdottoman lojaali Suomen valtiota kohtaan. Sotilasvirassa toimivat pääsevät tehtävissään kansallisen turvallisuuden kannalta kriittisiin tietoihin ja voivat toimillaan aiheuttaa vahinkoa kansalliselle turvallisuudelle. Sotilasvirkaan ei voida valita henkilöä, jolla on jo lähtökohtaisesti korkea riski joutua ulkomaansidonnaisuuksiensa vuoksi ulkopuolisen painostuksen alaiseksi vaikkapa perhesuhteidensa kautta. Tätä edellyttää kansallisen turvallisuuden ohella myös henkilön oma oikeusturva.

Suhteellisuusperiaatteen kannalta on huomionarvoista, että esityksen mukaan ulkomaansidonnaisuuksia tulisi arvioida yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti kulloisenkin viran erityispiirteet ja vaatimukset huomioiden. Esimerkiksi ehdotetussa sääntelyssä nimenomaan mainittua toisen valtion kansalaisuutta koskevat tiedot eivät ole sotilasvirkaan nimittämistä tai näihin tehtäviin valmistavan oppilaitoksen opiskelijavalintaa harkittaessa painoarvoltaan aina samanlaisia. Luotettavuuden arvioinnissa olennaista on se, onko todennäköistä, että ulkomaansidonnaisuus altistaa selvityksen kohteen epäasialliselle vaikuttamiselle. Ulkomaansidonnaisuudet tulisi ottaa huomioon myös asianomaisen oman aseman ja suojaamisen kannalta. Henkilö voisi edellä puolustusvoimista annetun lain 37 §:n muutosehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvatulla tavalla joutua omasta toiminnastaan riippumatta eturistiriitatilanteeseen, jossa häntä painostetaan toimimaan työtehtäviinsä liittyvien velvollisuuksiensa vastaisesti.

Kelpoisuusvaatimus rajoitettaisiin koskemaan ainoastaan sotilasvirkoja ja näihin tehtäviin valmistavien oppilaitosten opiskelijoita edellä kuvattujen sotilasvirkojen erityispiirteiden vuoksi. Kelpoisuusvaatimuksen soveltamiskohde olisi näin ollen määritelty perustuslain edellyttämällä tavalla täsmällisesti ja tarkkarajaisesti.

Näin ollen katsotaan, että sotilasvirkojen osalta on perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävää suhteellisuus- ja oikeasuhtaisuusperiaatteetkin huomioon ottaen edellyttää, ettei sotilasvirkaan nimitettävällä tai sotilasvirkaan opiskelevaksi valittavalla ole viran hoitoa vaarantavia ulkomaansidonnaisuuksia kuten toisen valtion kansalaisuutta.

Hallituksen käsityksen mukaan esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lain säätämisjärjestyksessä. On huomattava, että 1.1.2018 voimaan tullut turvallisuusselvityslain ulkomaansidonnaisuuksia koskeva muutos on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Tuolloin perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan, että sääntelylle on esitetty asianmukaiset ja hyväksyttävät perusteet, eivätkä ehdotetut ulkomaansidonnaisuuksia koskevat uudet turvallisuusselvityslain säännökset ole valtiosääntöoikeudellisesti muutoinkaan ongelmallisia (PeVL 33/2017 vp). Valiokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että henkilön ulkomaansidonnaisuuksia tulee arvioida yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti kulloisenkin viran erityispiirteet ja vaatimukset huomioiden. Edellä esitetyin perustein voidaan katsoa, että kaikkien sotilasvirkojen erityispiirteet ja vaatimukset edellyttävät, ettei henkilöllä ole viranhoitoa vaarantavia ulkomaansidonnaisuuksia.

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Vanhempi hallitussihteeri Jenni Herrala

Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotus merkitsee lisävaihetta nykyiseen rekrytointiprosessiin. Sama koskee upseerin virkaan johtavien opintojen opiskelijavalintaa ja rajavartijan peruskurssille valitsemista.

Laki tulee kuitenkin koskemaan vain sen voimaantulon jälkeen tehtäviä nimityksiä ja opiskelijoiden valitsemista.

Selvitys saataisiin kuitenkin etupäässä turvallisuusselvitysmenettelyn kautta, jota käytetään virantäytöissä ja opiskelijavalinnoissa jo nyt. Menettely ei todennäköisesti lisää työmäärää merkittävästi. Voidaan arvioida, että esityksen taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset. Muutokset voidaan toteuttaa nykyisten valtion määrärahojen puitteissa.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Uudistus voi vaikuttaa jossain määrin nimitysten valmisteluun ja niihin kuluvaan työpanokseen ja aikaan. Sama koskee opiskelijavalintojen valmistelua.

Esityksen valmistelusta

Puolustusministeriö asetti 1.2.2017 hankkeen, jonka tehtävänä oli valmistella tarvittavat ehdotukset lainsäädäntömuutoksista, jotka ovat tarpeen Suomen kansallisen turvallisuuden parantamiseksi puolustusvoimien sotilasvirkoihin nimitettäessä ja upseerin virkaan johtaviin opintoihin valittaessa. Hanke toteutettiin virkatyönä ja sen toimikausi oli 6.2. - 31.8.2017. Asettamispäätöksen mukaisesti hankkeen aikana käytiin tarvittavat neuvottelut keskeisten ministeriöiden ja muiden keskeisten tahojen kanssa.

Asiaa on käsitelty ja Puolustusvoimien henkilöstöjärjestöjä on kuultu lakiehdotuksista Puolustushallinnon henkilöstöpoliittisessa yhteistoimintaelimessä 23 päivänä toukokuuta 2017.

Sisäministeriö asetti asiassa oman lainsäädäntöhankkeen samanaikaisesti puolustusministeriön kanssa 1.2.2017. Tarkoituksena oli valmistella vastaavan sisältöiset hallituksen esitykset yhdessä puolustusministeriön kanssa ja antaa ne yhdessä eduskunnalle.

Hallituksen esitysluonnokset laadittiin alun perin sellaiseksi, että sen mukaan Puolustusvoimien sotilasvirkaan voitaisiin valita vain Suomen kansalainen, jolla ei ole muun valtion kansalaisuutta. Säännökseen liittyisi mahdollisuus myöntää hakijalle erivapaus.

Maanpuolustuskorkeakoulusta annettua lakia olisi samalla ehdotettu muutettavaksi siten, että upseerin virkaan johtaviin opintoihin olisi voitu valita vain Suomen kansalainen, jolla ei ole muun valtion kansalaisuutta. Myös tähän sääntelyyn olisi liittynyt erivapausmahdollisuus.

Valmistelu toteutettiin tämän mukaisesti ja hallituksen esitykset lähetettiin laajoille lausuntokierroksille samanaikaisesti.

Muutosehdotuksia käsiteltiin Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmässä 26.10.2018. Valmistelua päädyttiin jatkamaan siten, että kaksoiskansalaisuuden kiellon ja erivapausmahdollisuuden sijaan sotilasviran kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin nimen-

omaisesti, ettei henkilöllä saa olla sellaista toisen valtion kansalaisuutta tai muuta turvallisuusselvityslain 3 §:n 1 momentin 9 a kohdassa tarkoitettua ulkomaansidonnaisuutta, joka voi vaarantaa valtion turvallisuutta, yleistä turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita taikka palvelusturvallisuutta. Edellytys koskisi sekä Puolustusvoimien että Rajavartiolaitoksen sotilasvirkoja. Sama vaatimus asetettaisiin Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijavalintoihin ja rajavartijan peruskurssille hyväksymiselle. Samalla päätettiin, että muutokset esitetään tehtäviksi samalla hallituksen esityksellä.